

Tannverk i Storheia

Stor-Kvinten hadde fått slik ukristelig tannverk at det var reint kvisamt å være i hus med ham, slik som han murret og grein hele den slagne dag. For best det var satte han i et hyl som reint kunde få folk til å gå fra vettet. Gull og Vesle-Kvinten fikk ikke blund på øynene enten det så var dagen eller natta, og så gikk de der og ravet i bare ørska og ble halvtussete av hele ståket dag ut og dag inn.

Så en dag ble det riktig storgalt: Stor-Kvinten lå på brisken og remjet og skreik så det ljomet i Storheia. Både Gull og Vesle-Kvinten trodde så visst at de hadde mistet det vesle vettet de hadde igjen, så de kom seg ikke til hverken med stell eller levemåte den dagen. Da sa Gull til Vesle-Kvinten:

— Nå får du ta far din med deg, gutt, og gå ut i verden og søke lægeråd.

— Så får jeg vel gjøre det da, sa Vesle-Kvinten. Han puttet noen kakebleier i nisteskreppa og belaget seg riktig på langfart. Kom nå, far min, sa han, så får vi vel saktens endskap på tannverken din.

— Å jøje meg for tilstand lell! skreik Stor-Kvinten da Vesle-Kvinten slet ham etter seg ut gjennom hulen.

De subbet og gikk over myr og hei, over fjell og lange åser til de rente beint på en rev. Den satt borti lyngkvasen riktig som på stas og pliret med øynene mot lyset. Mikkell måtte dølge på latteren da han fikk se den vesle trollungen leie på den store ruggen som gikk og gråt.

— God dag, Mikkell, sa Vesle-Kvinten. Du som er så kjent i den vide verden vet vel også om noen som kan bryte tannrot av en stakkars trollarming?

— Hoi, jada, det skal nok jeg sørge for det, gutten min, og det skal ikke koste mer enn ei skarve høne heller.

Stor-Kvinten satte seg jamrende på en rotstubbe og slo gapet sitt på vid vegg.

— Det skal nok gå både vel og vakkert det, sa Mikkkel, han kom vimsende fram med en diger tang og satte den i gapet til Stor-Kvinten, tok godt spenntak og til å bryte alt det skinn og hår kunde holde. Stor-Kvinten skreik så det skalv gjennom skogen, harene skvatt og fuglene fløy — slikt ukristelig mål skremte jo både folk og dyr på lang lei. Men alt hva Mikkkel brøt, like lite hjalp det, enda han prøvde både to og tre ganger.

— Det var rot som satt det, sa Mikkkel til slutt. Du må nok til en større og sterkere kar enn meg.

Vesle-Kvinten og Stor-Kvinten tasset videre. Som det led på råkete de borti selveste Bamse Brakar.

— I all verden hva skal dette bety? sa han. Store, sterke karen gå slik og skape seg til!

— Det er så det, sa Vesle-Kvinten. Men med slik en ukristelig tannverk blir det ikke rare greiene heller da. Kanskje du kjenner en som kan bryte tannrot av en stakkars trollarming?

— Hoi, jo da, det kunde vel saktens jeg sørge for det,

— Å jøie meg for tilstø

d lell! skreik Stor-Kvinten.

gutten min, og det skal ikke koste mer enn en skarve lammeskrott heller.

Da Stor-Kvinten hørte det, satte han seg jamrende på en rotstubbe og slo gapet sitt på vid vegg.

— Dette blir nok bare leiken det, sa bamsen og dro fram en diger tang som var mye digrere enn den andre. Bjørnen tok spenntak og til å bryte av alle krefter. Stor-Kvinten skrek og bar seg med et slikt ukristelig mål at han kunde skremme både dyr og troll ut av sitt gode skinn.

— Det var rot som satt det, sa bamsen, og ikke skjønner jeg hva slags fanteri dette kan være, for jo mer jeg bryter, jo mer sitter den fast.

Da bamsen så at det var helt uråd, visste han ikke bedre enn han måtte gi seg likevel. — Du må nok til en større og sterkere kar enn meg, sa han til slutt.

Dermed labbet trollene avsted igjen. Men de hadde ikke ruslet så langt før de gikk seg beint på det digre Løftetrollet, og han kunde ikke annet enn le da han fikk se Stor-Kvinten gå slik og bære seg, og det bare for tannverk. Men da han fikk høre at både reven og bamsen hadde prøvd kreftene sine til ingen nytte, lo han så det knaket i kjakeleddene.

Endelig skulde da Løftetrollet legge kreftene til han også, men det gikk ikke bedre med ham enn de andre.

— Nå har jeg brukt både tenger og stenger, men det nytter like lite alt sammen. Da vet jeg ikke annen råd enn at du får gå til en som er større og sterkere enn meg.

Men hvem skulde *det* være? Større og sterkere troll enn Løftetrollet var ikke å spørre hverken på denne eller andre siden av landegrensen. Derfor var det så visst ingen annen råd for Stor-Kvinten enn at han pent måtte finne seg i lagnaden og trekkes med tannverken likevel.

Nå gikk Vesle-Kvinte der og grublet på nye utveger. Og en vakker dag som tannverken grasserte som aller verst i Storheia, sto han og grov et stort hol i jorda like ved skogbrynet. Han grov så jøsset føyk om ørene på ham både natt og dag. Ja, han blåste både i levemåten og kvileøkta, for no skulde han begrave selve tannverken i Storheia. Da han langt om lenge syntes å ha gjort godt arbeid med gravingen, dekket han hola til med kvister og mose, slik at ingen kunde merke noe fanteri.

Så la han i veg og hentet far sin, han Stor-Kvinten. No skulde tannverken få langreis.

— No er det visst best du slår opp gapet ditt, far, sa

Vesle-Kvinten, han surret et digert reip med blåknute om tannherket og gjorde fast den andre enden i sju kjempefuruer.

— Ser du den rotstubben der borte? spurte han.

— Jøss da, svarte Stor-Kvinten, om jeg ser mer enn dårlig, så ser jeg vel den skulde jeg mene.

— No må du gå og sette deg på denne stubben da, så kommer nok saktens jeg etterpå.

Stor-Kvinten så gjorde. Men mange skrittene hadde han ikke tatt før han sank gjennom jorda og ble borte. Det både smalt og knaket i de sju furuene som holdt reipet, og da Vesle-Kvinten krøp ned i hola etter far sin, var han ikke lenger kar om å berge latteren. Der hang den ukristelige trolltannen og dinglet over hodet på Stor-Kvinten.

Fra den dagen ble det også endskap på tannverken i Storheia.

Men nede på Vintervassmyra ble tannen begravd. Og dersom du en sommerdag kommer farende over myra, og dersom du ser en ensom, diger tørrfuru som likner en trolljeksell, ja, så skal du vite: Dette er grava til tannverken i Storheia.